

DEBRECZENI ELLENŐR.

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETMEYNEK.

Előfizetést pénzben és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmertetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 ft — k
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábpetitőrs egyezri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 50 kr
Nyiltér 4 hasábpetitőrsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szombat, aug. 9.

155. szám

Az ország hanyatlása.

II.

Akkor aztán nem sokra mennénk a forgalommal, mert nem mindig annak mu atkozik a jó üz et, kinek elegendő pé ze van hozzá, s ha most már az, aki nek nincs, megnyugszik benne és nem vág bele, az egész világon egyszerre szá-zadrészére csökken a forgalom, és meg van ö lve az emberiség. Nem az tehát az irányt adó, hogy ez, vagy az tartozik, hanem az, hogy a kölesön vett pénz t hogyan tudja és hogyan szokta felhasználni. Aki elveri, mint azt a régi világ-ban szokásban volt, az bünt követ el, mig ellenben az aki becsületes uton hasznosan tudja felhasználni, sokkal na-gyobb erényt követ el, mint az, ki ö si joggal ö si házban pipázza el az életét.

Minden ily betáblázott adósság, mely helyesen és jövedelmezően lesz felhasználva; a holt tőke forgalomba hozását, a pénz szaporodását s a nemzetgazda-ság- ipar és kereskedelem fejlesztését, emelését segíti elő. Ezer és ezer milliók hevernek birtokában, amely ezer milliók-nak forgalomba hozatala, vagy a forga-lomtól való elvonása óriási különbség a nemzetgazdaságra nézve, s e szerint az vajjon van-e tartozása valakinek, avagy nincs? anyagi helyzetére csak akkor lehet hátrányosan mérvadó, ha azt a pénzt elverte, avagy helytelenül elke-zelte, mig ha működésén az látszik, hogy amihez fog, a kifizeti magát, az anyagi helyzetére nézve, hogy ugy mondjam, még egyszer annyi előny, mintha birtoka tisztán állna, mert hiszen így kétszeres erővel működik.

Nem kell tehát folytonosan azt po-vedálni: hogy ennyi meg annyi Magyar-országban a betáblázott adósság, hanem azt is méltóztassanak megvizsgálni: hol áll most mezei gazdaságunk, és hol állt 30—40 évvel ezelőtt? Mit jövedelmez a birtok ma és mit jövedelmezett 30—40 évvel ezelőtt? Mennyit produkálhat ma egy ügyes gazda, és mennyit produkál-hatott 30—40 évvel ezelőtt?

Mi az a mit ma nem lehet eladni? Holott 30—40 évvel az előtt még a tiszta buzát se lehetett. A hogy bevít-ted a piacra, úgy vitted haza. Mig ma nincs az a természetény, mely vevőre ne találta. Azok a tartozások tehát, melyek a 30—40 év előtti időkből származnak, már természetükön fogva sem hasonlíthatók a maiakhoz, mert akkor bizony nem igen lehetett még gyümöl-csözön befektetni, vagy legalább nem oly biztosan, mint mai napság, de a leg-több embernek nem is vala még csak eszeágába se.

Aztán a mai gazdálkodó generációt a régihez hasonlítani nem is lehet. Több szorgalmat fejt ki ma a gazda egy hó-nap alatt, mint akkor az egész esztendő alatt kifejtett és majdnem annyival több is aztán a látszatja. A betáblázott adó-ság tehát mai napság, ha azt a körülményekhez viszonyítjuk, a réginek éppen ellenkezőjét jelentheti: mert mig a régi adósság a legtöbb esetben prédaságot és léhaságot jelentett, ma bátran kimondhatjuk, hogy az élelmes-séget és a szorgalom azon fokozatos emelkedését jelenti, hogy t. i. a gazdák ma már más egyének is utána néznek s attól a fáradságot nem sajnálják.

Na de hát semmi sincs kivétel nél-kül, mert hogy léha és préda ember a mai világban ne akadna, olyasmit nem akarunk állítani. De bizony akad az ma is és fog akadni azután is; de hogy a

kultura fejlődése a léhaságnak éppen oly kiölő betűje a társadalomban, mint a gyomnak a mezőn, az tagadhatatlan, és merjük állítani, hogy annak a gyomnak legtöbbje még a régiebb kultiválatlan vi-szonyoknak szüleménye, s hogy a jövő század már sokkal kevesebbet fog belőle felmutatni mint a mai. Így halad a vi-lág folytonosan, mert ez az emberiség és a társadalom fejlődésének logikája.

Alsószaboles-hajduvidéki egyházmegyei gyűlés.

Az alsószaboles hajduvidéki ref. egy-házmegye H.-Böszörményben tartott évi ren-des közgyűléséről, melyet annak idején mi is főlemlítettünk, a „Debreczeni prot. lap“ leg-közelebbi száma a következő tudósítást közli.

1. A gondnok gr. Dégenfeld József 1000 ft alapítványa, 600 ft a lelkészgyámoldá-nak, 400 ft a tanítói gyámoldának — espe-res által bejelentetett. E szép alapítványért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

2. Lelkészelő bizottsági tagokká vá-lasztatnak 1884-re Pákozdi Lajos, Lengyel Imre, Czeglédi Lajos tanácsbírák rendes, Ba-koss Gábor, Kálmán Lajos, Osvárt Ferenc tanácsbírák póttagokká.

3. A közalapra tett ajánlatok helyben hagyattak. Egy évi összeg 4663 ft 60 kr és 694 ft 60 kr alapítvány. — Az 1883. évi részletből befolyt a gyűlés idejéig 3524 ft 54 kr, és 659 ft 60 kr alapítvány; hátrány 1139 ft 6 kr járuléka s 35 ft alapítvány. A hátrányok — számuk ugyan a jelentés óta is apadt — megszüntették.

4. Egyházmegyének neve a sok név köz-zül, egy indítvány folytán megállapítottat. — Hogy se „hajdu ref. egyházmegyének“, se „hajdu-kerületnek“ ne hivattassunk, megál-lapítottat a régi név eképen: „Alsószaboles-hajduvidéki ref. egyházmegye!“ Elég hosszú név ugyan, de a történeti mult s a kaposo-lat ezt követelik. Felkéretnek az egyházke-riület és társzegyházmegye, hogy eként meg-állapított nevüket vegyék tudomásul

5. Tárgyaltattak a közalaphoz segélyért folyomó egyházak kérvényei. Dorog évi 300 ft, Csege mint misszió állomás évi 300 ft. Abrány és Mártonfalva, leányegyházak évi 100—100 ft, T.-Eszlár a Tisza árja ál-tal kétféle szakítottatása folytán két külön is-kolát kénytelenítettven fentartani: évi 150 ft segélyre, Acsád egyszer s mindenkorra 427 ft adományra ajánlatnak. 4663 ftból tehát 1477 ftot venne igénybe egyházmegyénk — és pedig ebből is csak 950 ftot állandóan s így 3000 frton felül ad évenként a gyen-gébbek segélyezésére. Azt hisszük, hogy az intéző bizottság tekintettel lesz egyfelől az általok nyújtott összegre, másfelől a folya-modók felhozott s alapos indokaira.

6. Közpénztárnak 3983 ft. tőkével át-adatott az eddigi pénztárnok keze alól az új pénztárnoknak — Bakóczy János méltán meg-érdemli az elismerést a tanusított buzgalom-mért, melylyel e pénztárt 12 éven át ke-zelte, megkészszerződven keze alatt az át-vett bevedőség.

7. Lelkészyámintezetünk számadása fe-lől tett jelentés méltán örömmel fogadtatott. Ma már 300 ft. segélyt ad az özvegy vagy árva családnak s 21993 ft. 26 krral rendel-kezik. Ezen e gyűlést megelőzőleg tartott lelkészértekezleten olvastuk fel gyámoldánk pénztárnokától ez intézmény 40 éves törté-netét; reméljük, hogy ha nyilvánosságra jön, sokan fognak tanulni belőle; azt min-denestre, hogy „segíts magadon s az Isten is megsegít!“

8. Elvi kérdésben is kellett határozni. A csegei határon lakó kisujszalásaiak és b.-ujvárosiak megtagadják az egyházi adót. A törvény 12. §-a kit-kit ott kötelezven adó-fizetésre a hol lakik, kimondatott, hogy a kisujszalásaiak és b.-ujvárosiak is tartoznak Csegén fizetni.

9. A vándorgyűléseket ugy, a mint 1865-ben terveztük, be kell szüntetnünk. A teljes központosság sem fogadtatott el, mér-sékeltlen abban lett megállapodás, hogy fel-váltva: Nánás, Böszörmény, Hadház, Szoboszló legyenek, mint központ gyűléstartási helyekül, mindig az elfogadó egyházak ter-heltetése nélkül. — Debreczen is ajánlva volt mint igazi központ. De hát Debreczen nem

hajdumegyei város, annálkevésbé alsósza-boles-hajduvidéki egyházmegyebebi.

10. A földesi egyház most fogott tem-poma javításához. 22 ezer forint körül megy e költsége. Ezen gyűlésre betérjeszti lelkész-laka tervét s költségvetését is, azt is fel-píti egyhajjal. Szép! De hol olyan a vezető, mint Bakoss G. lelkipásztor, ki gyámintéze-tünket 1861 óta vezetve 2000 egynehány frtról, 1883 végeig 21000 frtra kezelte fel s hol oly nép lakik, kik közül egy: néh. Zákány Sán-dor 5400 ft. értéket hágy az egyházra, hogy 10,000 frtra növelve, egy tanítói állomást ál-líthasson az egyház: ott a haladás ha küz-delemmel jár is, de a győzelem nem urad-hat el.

11. Az esperes betérjeszté egyházmeg-yeünk fotografiáját. Az évi látogatás a bajok mellett sok szépet tüntet fel. — Neve-zetesen a vallásérköcsi élet emelése érdeké-ben szükségesnek látna a lelkészi állomások szaporítását; 11 oly lelkészi állomásunk van, hogy egyre-egyre több esik 6000 léle-knél. Természetes, hogy e nagy népességű he-lyeken csak egy-egy templom lévén: az isté-ni tisztelet gyakorlása sem lehet oly kie-légítő, mint a kisebb helyeken. Mig ebben három század óta nem haladt egyházmeg-yeünk semmit, addig szép lendületet vett az iskola-ügy — 1821-től, az egyházmegye je-len alakjában lett megalakulásától 1868-ig mindössze 3 tanítói állomás szerveztetett új-ból; 1868-tól 1884-ig 75-től 104-re emelk-dett számuk. Pedig még most is több kell, mert sok helyen túlnépesek az iskolák. — Az iskolázás is szépen emelkedett; 1868-ban 6476, 1884-ben már 9237 tanköteles volt is-kolában, akkor tehát csak minden 14-dik, ma minden 10 dik lélek jár iskolába.

Bejelenté a sok szép adományt. Ezek összege az építkezésekre fordítottakon kívül 3068 frtra megy. Nánáson az árva-alap 5183 frtra szaporodott s évenként 360 ft. fordít-atik szegény gyermekek ruhájára s könyv-vel ellátására. Saápon Veress Károly szalon-tai építész, az általa 1862-ben bádogatott tornyot, most saját költségén újból festette; Szoboszlón néhai Nagy Sándor volt egyház-tanácsnok 32 hold földet hagyott az egyház-nak, 2—3 felsőbb tanuló — szoboszlói fiúnak 100—100 frtos ösztöndíjjal stb.

A gyűlést közbebed zárta be, hol az új gondnokra mondott felkésztőtek természet-e-sen az első helyet foglalták el.

Működésének kezdete valóban a legszebb reményekre is jogosítva egyházmegyénket s hogy nemcsak szóval, de tettel is cselekedni óhajt, mutatja a tudósítás első pontja fé-nyesen,

A császárok találkozása Ischlben.

Vilmos német császár tegnap érkezett Ischlbe, királyunk látogatására. Az agg uralkodó, kedden utazott el Gasteinből, hol a község igen melegen üdvözölte. A két uralkodó, mint rendesen, már Ebenseben találkozott, hova királyunk ő felsége elej-ment vendégének. Ebenseben a pályaudvar ünnepiesen volt díszítve s nagy község üdvözölte a király ő felségét, ki féltzenk-tőkor érkezett oda s a perron közepén fen-tartott helyen várt néhány perczig, mig Salz-burg felől Vilmos császár megérkezett. A mint a vonat megállt, Vilmos császár a ki-szállóhoz lépett és két lépcsőfokon gyorsan lement, de királyunk fölsetett hozzá s a két uralkodó igen szívélyesen összeülekezett, is-mételten megcsókolták egymást, kezét szorí-tottak, aztán a waggon belsejébe vonulva, az ablak mellett élénken társalognak.

Két percznyi időzést után a vonat to-vább robogott Ischl felé, hova pár perczel déli tizenkét óra után érkezett. A pályau-dvarban Erzsébet királyasszony báró Nopcsa főudvarmester és Mailáth Sa-rolta udvarhölgy kíséretében várta a koronás vendéget, ott voltak továbbá a miniszterek és főméltóságok is. Vilmos császár, királyunk segítségével kiszállván a waggonból, Erzsébet királynéhoz sietett és udvariasan kezét csókolt, aztán gróf Kálnoky külügyért tüntette ki megszólítással. Ezután a városba kocsiztak. Az első kocsiban Vilmos császár ült Erzsébet királyasszonnyal, a másodikban királyunk, herceg Reuss német nagykövettel. Vilmos császár osztrák-magyar, Ferencz Jó-zsef ő felsége porosz ezredesi egyenruhát viselt.

Délután három óraker a nyári lakban udvari díszbebed volt, melynél hu-

szonhárman ültek az asztalhoz. Részt vett benne Mária Valéria főhercegnasszony is. Hi-vatalosak voltak rá még báró Hoffman, gróf Pejachevich és Dunajevszky osztrák pénz-ügyminiszter, továbbá a két uralkodó kísérete. Ebéd alatt katonai zenekar játszott, aztán hosszabb társalgás volt. A német császár öt óra után tért vissza szállására. Menet és jö-vet nagyszámú község várta, sorfalat ké-pezve.

Félnyelv óraker már kezdetét vette a színházi díszelőadás, Az oda vezető uton nagy volt a tolongás, jegyet, persze többen szerettek volna kapni, mint a hány kaphatott. A pompásan díszített nézőtér elökelőközönség töltötte meg. A férfiak ünnepi díszben, a nők estélyi toilettében jelentek meg Vilmos császár pontban félnyelvker lépett a megnegyobbított udvari páholyba, karján ve-zetve Erzsébet királyné ő felségét, a ki fe-kete sejm ruhát és gyémánt mellűt viselt. Utánok királyunk ő felsége vezetve karján Mária Valéria főhercegnasszonyt, ki fehérb-e volt öltözve. A szomszéd páholyokban a ki-séret, államférfiak s az arisztokrácia tagjai foglaltak helyet. Már Tiszta Kálmán mi-niszterelnök is ott volt. Ö este 7 óraker, a gyorsvonattal érkezett s asztalán találta a meghívókat az előadásra s a thea-estélyre. Sietett is a színházba.

Elég jóker érkezett arra, hogy ő felségeik megérkezése s az előadás megkezdése előtt bemutassák a kíséretnek. Vilmos császárnak csak a kilenc óraker tartott theaestélynél mutatták be s az agg uralkodó kitűnő szí-vevességgel fogadta őt, hosszabban beszélgetve vele. Az estélyre sokan voltak hivatalosak. Thea után társalgás volt, a két uralkodó hosszabb cserket is tartott.

Altalában az isschli találkozás, mint az előbbi évenben, ezuttal is igen szívélyes jel-legű volt. Vilmos császár néhány nappal e-zelőtt sajátkezü levelét intézett Erzsébet királyné ő felségéhez, örömet fejezte ki, hogy öt Ischlben ismét látni fogja. Midőn a vonat az ischli pályaházba ért, a nyolc-nyolcvol éves császár korához képest való-ban meglepő ruganyos léptekkel sietett ki-rálynékhöz s örömet fejezte ki ő felsége viruló külsője fölött; a királyasszony viszont kérdé, vajjon a gasteini kurának meg volt e kívánt erdménye. „Szívélyes köszönmű fal-ség“ viszonzá az őz uralkodó, „az idén is rendkívül megerősödvé hagytam el Gasteint.“ Aztán élénken kérdezősködött a királyi család egyes tagjai felől s derűltség kísérete utolsó kérdését, midőn Mária Valéria főhercegnőről tudakozódott: „Mit mivel a mi legfiatalabb hercegnőnk?“ A község mind a bevonuláskor, mind a későbbi alkaj-maknál igen melegen üdvözölte Vilmos császár, kinek e látogatásáról mind a bécsi és budapesti, mind a németországi sajtó ugy em-lékezik meg, mint zalogáról a monárchiánk és Németország közt kötött szövetség zavar-talan fennállásának.

Ischl, aug. 7. Ö Felsége királyunk ma délelőtt látogatást tett Vilmos császárnál és ez alkalommal a két uralkodó teljes egy óráig egymagában maradt. Ezután Vilmos császár gróf Kálnoky külügyminiszternek adott audienciát. — 11 óraker Tisza Kálmán miniszterelnök őt fogadta, a kivel számos ügyről, nevezetesen a ma-gyar ügyekről igen élénk beszélgetést foly-tatott. — Királyunk — ki előbb gróf Kálnoky külügyminisztert fogadta volt — 12 óraker Bedekovics Kálmán horvát miniszter-nek adott kihallgatást. — Vilmos császár ma reggel a Berlinbe menő futár részére számos iratot intézett el. Ö felsége valamivel két óra előtt császári vendégeert ment és a de-ju-ner dinatoire-hoz vezetve. Ezt közvetlenül megelőzőleg Vilmos császár a Koch szálloda tulajdonosának ajándékalap lapis lazliból, (a német császár e kedvelt kövöből) készült és egy mellűből s hat gombból álló pompás garnitúrát adott át. Két óraker vette kez-détét az udvari ebéd a melynél csak 21 sze-mélyre volt terítve.

Az ebéd után még egy darabig cserke tartatott, mely alkalommal Vilmos császár Tisza Kálmánnal ismét beszélgetést foly-tatott. Ezután Vilmos császár szives, megindító módon vett bucsút és kezét csókolt a király-nának, ki ismételve üdvözölte Augusztá német császárnét. Végre a királylyal együtt kocsira szállt és Reuss herceg nagykövét által — ki még itt marad — kísérvé, a pá-

sef, Baio Gábor, kál József 50-50 legyasay Sándor. 30-30 kr, egy- r összesen 11frt 50 kért fogadják a részről nyilvání emet. — Debreczen sák László bi-
 ottja. A Hajdume- löt lenget a szél. legjobb tisztvi- mossy Mihály, yei közéletnek 17 tegnapi reggel 4 és után elhunyt nap városunkból szállították át s nyugalomra átadni ádi gyászjelentés liánna, özv. So- enő, Somossy Zol- rei Major Gyulá- nossy Imre mely tett férje, illetve ssy Mihály k folyó hó 8-án ik, boldog házasa- gy heti szüven- zásos elhunytát. i folyó hó 10-én Bőszörményi sir- tétetni. — Mely mainkat, s ba- résztvevő kö- ghivjuk. Debre- an. Béke ham- gyai tisztviselői st adta ki: Mély ett tisztársunk o mossy Mi- n 17 évi buzgó tus hó 8-án reg- évében történt rsunk földi ré- szerint folyó hó -Bőszörményben tni. Debreczen, egye tisztikara. nöksége figyel- ollégium mellett z egyetlen egy minden jóakarata x teljesen megte- t ot gyszerre elenvalóság neki an hogy a nap k alá déli álom- nek reggel, déli szerény elede- illadékkal szór- íknek a rendről k van, megtépik a virággyakról et. Azt hisszük pár intő tábla, getné meg a reu- rátaikat. Ilyenek az emlékkertek

gyházi népe- Debreczenben rsenyeket ren- zetesnek ígér- hogy az időt en. Most a vá- ma, a hely- zenekar pro- részt nem tart- idegen ze- t a helybeli zza,
 Bizonyára élén- nagy sensatiót a helybeli jóhi- rő irodában há- gyei illetőségű

izüdelem és ün- agától minden zükségesebbet, dhasson. E fiu- zeretete, öröme
 ves kort elérte, résztül a vidé- dvén, annyira gyezésével ma- André Párisba. levelet kapott mert beteg. An- amint tudjuk ;
 gsége és gyors k a fiu lelkét kál; de ezek hogy egy na- kertilakban s halványan s rabba fogódzva, erőhöz jutva, n lefektűt, 1:1- p mulva meg-

ratlan szeren- De minő le- Ezt szeretete alálni!

S z o m b a t h y Gy. letartóztatván, ellene egy rettenetes vád „rablás bűnkisér- lété” miatt a legszigorubb fenyítő eljárás indítatott meg. Négy havi szenvedés után azonban kisült, hogy az egész vád rossz aka- ratu boszu szüleménye, melyet bizonyos Né- meti József az okból fundált ki, hogy ma- gának elég tételt szerezzen. A vád az volt mintha Szombathy bizonyos Gráf Gábor sző- kött katoná társaságában Török Gábor er- dész urnál ekkor és ekkor ott lévő idegen pénz- es urat késsel felfegyverkezve kirabolni akart volna. Minthogy e hir annak idejében nem csak a helybeli, de majd az összes ha- zai lapokat bejárta, mint az e miatt mély bánatba merült tisztas család rehabilitációja érdekében sietünk kijelenteni, mikép a kir. ügyészség indítványához képest a debreczeni kir. törvényszék vádlott ellen a megkezdett bűnvizsgálatot büntett tényálladéknak meg nem állapíthatása miatt megszüntette s őt szabad lábra helyezni rendelte, egyszerűen azon indokból, mivel Németi József egyedüli előadása nem képez elegendő bizonyítékot. Török Gábor éppen nem tud bizonyos pénzes embernek a jelzett időben nála létéről sem- mit. Gráf Gábor a helybeli es. kir. katonai parancsnoksághoz kísértetett, Németi ellen pedig a megtorlás iránt vádlott által a tör- vényes lépések már megtétettek.
 — Jótékony célú előadás tartatik ma este Lódy János jeles eröművész társulata által a városi tisztviselők nyugdíjintézete alaptökeje és önkéntes tüzoltó egylet javára. Felhívjuk azért a nagyérdemű közönséget e

helyen is, hogy a ma esti érdekes, változo- tos, mulattató előadáson minél nagyobb számmal jelenjen meg.
 — A Telegdi féle fürdő-intézet (a nép- kert mellett) mártól kezdve ismét a t. közön- ség rendelkezésére áll.
 — A Zicherman Herman első közve- titő és tudakzó intézeténél folyamatban volt építkezések már teljesen bevégezettvén, most az iroda helyiség teljesen berendezettvén, s az már e régi jó híri intézet ismét a rendes kerékvágásban mozog a rendszeres működé- sét megkezdette.
 — Lapunk mai számához van mellé- kelve Lengyel és Jurinics női divat és pipere áruk üzletének hirdetése. Fölvívjuk a közön- ség figyelmét e hirdetésre és melegen ajánl- juk az új cézget pártfogásába.
 — Tengeri kalózok. A Messenger d. Odessa jelenti, hogy bizonyos idő óta a Fe- kete tengerben az anatóliai partok közelsé- gében tengeri kalózok mutatkoznak. Már eddig több kereskedő hajót fosztottak ki, melyek Batum és K o n s t a n t i n á p o l y közt közlekedtek és selyem árukkal voltak terhelve. A kalózok hajói gyorsan vitorlázó kutterek, jól vannak felszerelve és hajóse- léngységük 15-20 emberből áll. Még eddig nem lehet tudni, melyik nemzetiséghez tar- toznak.

Közgazdaság.
 Az aratás.
 Hivatalos jelentések szerint, melyek a földművelési és kereskedelmi miniszteriumhoz a lefolyt héten beérkeztek, jelenthetjük, mi- szerint az aratás és behordás az ország leg- nagyobb részében be van végezve. sőt már sok helyt a cséplés is javában folyik. Kivé- telt képeznek az erdélyi részek, melyekben sajnos, az utolsó héten majd mindenütt oly erős és tartós esőzések állottak be, hogy egy- részt az aratási munkálatok hátráltattak, másrészt pedig a kint fekvő gabona kicsiráz- ván, amár középen felülnek vélt termést részben kétségessé tette. Az aratás eredményére vonat- kozólag közzétett tudósításokat ezen újabb tudósítás általánosságban nem dönti meg, s a még e hó folyamán nyilvánosságra hozandó országos aratási statisztikai kimutatás fogja a végleges eredményt megállapítani. A ka- pás növények általában jól fejlődnek s a gazdák legalább az alföldön jó tengeri ter- mésnek nézhetnek elébe. Munkás kéz hiánya utóbb Abauj, Torna, Szolnok Doboka és Sze- pesmegyékben észleltetett.
 Felelős szerkesztő és kiadó lapnő'ajdonos Vértesi Arnold. Főnyomtatás: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.
IGÉRVÉNYEK
 M. k. nyeremény sorsjegyre főnyeremény 150,000.
 Huzás augusztus 14-én.
 3 frt és bélyeg.
 3% Osztr. földhitelintézet sorsjegyre főnyeremény 50,000 frt.
 huzás augusztus 16.
 1 frt és bélyeg.
 Az ipar-egyesületi takaré- k és hitelintézetnél.

Valódi legfinomabb ó borovicskát. ajánl Aron Manó és társa.

Reke Vilmosnál 6 darab „István” gőzmalmi részvény van eladó. Értekezhetni Nagyvárad utca 2084. sz. a.

Turay Farkas első rendű közveitő és tudakzó intézetéből Debreczenben. Fölkértemek mindazon ház- és földbirto- kosok, kiknek házak vagy földjük volna eladó, vagy hasznosbérbe adó. — hogy azokat intéze- tünkben előjegyeztesse sziveskedjenek.

A szepességéről német nyelv elsajátítása céljából egy fiu cserébe közv-tit te ik.
 Jankai hezyen 12 nyilas szálló kőpincez- vet együtt eladó.
 2 angol vizslakölyök eladó.
 Diószegen egy ház két boltal együtt eladó. — Évi jövedelme 550 frt.
 Varga-utczán 4 szoba, 1 előszoba, pin- czével együtt kiedő.
 Gazdatisztek, gépészek, kertészek, keres- kedő segédek elhelyeztetnek.
 Egy jó menettű fűszer üzlet minden órán szabad kézből átvéhető.
 Kozt és lakás közvetítettik.
 Több lakás kiadó.
 Kovács-szerszám fuvalal együtt eladó.
 Egy emeleti lakás 5 szobával kiadó.
 50-60 hold fekete homok épületeivel együtt kiadó.
 3 utcai, 2 udvari és 1 előszoba kiadó.
 Több ház ondódi földdel együtt eladó.
 Egy aczélsodrony-madrász eladó.
 Jó családból való fiuk kereskedő tanuló- nak felvétetnek.
 Egy bõthelyiség átványynyal együtt kiadó vagy eladó.
 Vár utczán egy utcai lakás, 5 szoba konyha, kamara, pince, faskemara minden órán kiadó. Értekezhetni a tudakzó intézetben — Turay Farkasnál.
 Egy szoba, konyha, kamara kiedő.
 Kadas utczán egy ház 5 szoba, konyha istállóval együtt eadó.
 Hlynemű apró hird-tések 25-50 krért nagyobbak pedig aránylag a legolegobb díjak mellett felvétnenek TURAY FARKAS közve- titő és tudakzó intézetében, Mikló-utca sar- kán a megyeházzal szemben. Ugyonnt mindkét nembeli, jó bizonyítványokkal ellátott cselédek megrendelhetők.

Eladó ház.
 Péterfia utca 974. szám alatti ház, 3 nagy lakosz- tályllyal mellék épületekkel, kerté alakított nagy ud- varral, 11 hold házutánni földjével kedvező feltételek mellett eladó.
 Ugyanott 5 hold major- sági föld 2 szakaszban, mely részint szőlős kert, részint luczernás föld eladó.
 Értekezhetni a tulajdo- nossal Péterfia 974. szám alatt.

Árverési hirdelmény.
 Rechnitz Frigyes Bódog csódtöme- géhez tartozó némely árucikknek u. m. liszt, árpa- és tengeri-kása, lekvár, len- ese, szilva, dara, füge, tarhonya, ezukor- kát, ásványvizek nevezett közadós üzle- tében (Csapó-utca 7. sz. alatt) a folyó augusztus hó 11-én délelőtti 9 órakor nyilvános árverésen fognak ela- datni, mire a venni szándékozók meghi- vatnak.
 Debreczen 1884. Augusztus 8-án.
 Des Combes Henrik tömeggondnok.

Guszmann Róbert tiszteletel ajánlja a m. t. közön- ségnek kitünő érmelléki, szomorodni és különösen ménesi, egri veres és tokaji asszu borait, melyek vendéglőjében kaphatók.

Idéiglenes helyváltózás.
 Van szerencsém a nagyérdemű közön- ség szives tudomására juttatni, hogy a Biedermann háztól, **30 éve fennálló DIVATÜZLETEMET,** ideiglenesen Kadas-utca 1840 számú saját házamban helyeztem át. Kérem a közönséget, hogy e hely- len is szives pártfogásában részesíteni sziveskedjék. Ezután boltbérrel nem lévén megterhelve egy a di- vatcikkek mint az élő virágokat te- temesen **olcsóbb árert** szolgáltatathatom.
 Nagy Amália.

A valódi eredeti hamburgi tengeri buvárok ma és a következő na- pokon Debreczenben, a vásártéren ;
 kik egy 10,000 literen felüli töltött meden- czében, a m. t. köz- zönségnek a tengeri buvárok minden moz- dujátát és tett iket éléhiien utánozzák, és a legújabb készülékek- tel jescn felszerelve kü- lönböző munkákat végeznek: pl. fűrészelnek, gyalulnak, irnak, meg szivaroznak is, a készü- lékhez telefon van alkalmazva, s minden t. látogató a víz alatt dolgozó buvárral szemé yesen beszélhet, valamint a legújabb tengeralatti lampa is látható, melynek segítségével a buvár éjjel is munkálkodik.
 A közönség számára délután 4 órától este 10 óráig látható.
 I. hely 20 kr. II. hely 10 kr. Katonák és 12 éven aluli gyermekek feleért fizetnek.
 Számos látogatót díszlettel kerí Petrag W., vállalkozó,
 2813.
 1884.

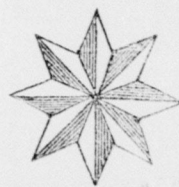
Hirdetés.
 B.-Ujváros nagyközségben az 1884 év Augusztus hó 13-ik napján délelött 10 órakor a község házánál :
 1) Árverés tartatik a községi kisbirtokosság tulajdonát képező, szán földben 3000, — legelőben 2000, szőlős kertben 200 katastrális boldat meghaladó, egy tagban levő területen a vadászati jognak az 1884 év Augusztus 15-ik napjától 1890 augusztus 14-ik nap- jáig bérbeadása fölött. Kikiáltási ár 20 forint évi bér.
 2) Arlejtés tartatik egy a községi belterületen levő hidnak tégl- laból kiépít-e fölött. — Anyag és munka a vállalkozó által adandó. Kikiáltási ár 232 forint.
 A különös feltételek, térrajzok B.-Uj- város község házánál megtekinthetők.
 Kelt B.-Ujvároson 1888. aug. 7.
 Hüse Gábor főbíró.

Eladó butor augusztus 12-ig egy **barna garnitur** és **egy nagy tükör** eladó.
 Péterfia-utca 938. sz.

Grossmann és Rauschenbach
 első magyar gazdasági géppára Budapesten,
 ajánl saját gyártmányu, és kitünő minőségű **cséplőgépeket,** kézi, ló, és gőzerőre
 rostákat, trieuröket, szecskavágókat, morzsolókat, darálókat, malmokat, borsajtókat.
 A szerkezet s a gyártásra felhasznált anyag jóságáért, valamint a mun- kaképességert teljes jótállás vállalatik.
 A gépek megtekinthetők, és eredeti gyári áron kaphatók
ORMÓS és TÁRSÁNÁL
 DEBRECZENBEN,
 kiskvárád-utca 2095. sz.

ÚJ ÜZLET MEGNYITÁS

A KÉK CSILLAGHOZ.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint helyben

főtéren BIEDERMANN-házban

a Nagy Amália volt üzlethelyiségében egy egész ujonnan berendezett női divat-, vászon-, pipere-, rövidáru-, női és férfi fehérnemű üzletet nyitottunk.

Támazkodva szakképzettségünkre és több évi tapasztalatainkra a helybeli piacon, azon kellemes helyzetben vagyunk hogy e téren annál is inkább versenyképesek leszünk, mivel bevásárlásaink közvetlen a legelső gyárosoknál eszközöltük; ez alkalommal a nagyérdemű közönségnek különös figyelmébe ajánljuk raktárunkon lévő következő cikkeket:

Női ruhákra

100—120 centiméter szélességben.

Fekete és színes Ternók
Fekete Creppe és Fulard különösen gyász ruhákra.
Színes Ottoman szövetek.
Stikolt és beszött Foule, hasonló sima kelme hozzá,

a legujabb.

Sima és koczkás Plaid szövet.

60—70 centimeter széles.

Mindennemű sima szövetek

„ koczkás szövetek.

Mosókelmék, Crettonok, Satain és Voal.

Női ingek

„ corsettek
„ nadrágok
„ szoknyák
„ harisnyák
„ moire szoknyák

Posztó és filez „

Férfi fehér s színes ingek

„ nyakkendők
„ harisnyák
„ esőernyők
„ gallér és kézelők
Miederek

Csipke ékek

Mindennemű csipkék
Szalagok
Színes és fehér kötő-
pamutok

Színes és fehér czérna
„ és fekete czérna-
selyem.

Mindennemű szabókel-
lékek legjutányosabb
árak mellett kaphatók.

Selyem nemüek.
Fekete merveilleux.

Vászon-nemüek

80—100—170 centimeter szélességben.

Rumburgi vászon

Creász

„

Irlandi

„

Hollandi

„

Mindennemű fehér és színes terítékek, abroszok, asztalkendők, damast és csikos gradlik, kanavász és Oxfordok.

Czérna vászon

Pamut „

Schiffonok

Lepedő vászon.

Fekete satain de Lion.

„ Faille.

„ noblesse.

Színes merveilleux.

„ surah,

„ atlaszok.

Fekete s színes brocatok.

„ „ bársonyok.

Menyasszonyi fátylak
és koszoruk nagy választékban.

Virágok és tollak nagy-
választékban.

Azon reményben, hogy a nagyérdemű közönség magas kívánságainak, solid és olcsó áruk kiszolgálásával bizalmat és pártfogást legfőbb törekvésünk leendő kiérdemelni, maradtunk kiváló tisztelettel

Lengyel és Jurinits.